

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” privind anularea ordinelor de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan prin intermediul reprezentantului, avocatul Pascal Iuliana, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 26 iunie 2015, Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind anularea ordinelor de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 09.05.2015 în baza ordinului nr. 163/4, pârâtul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a dispus instituirea unei Comisii de anchetă, fiind suspendate contractele de muncă încheiate cu dâșșii.

Prin ordinele nr. 200/H, nr. 201/H nr. 202/H din 25.05.2015, au fost sancționați disciplinar cu concediere din serviciu în temeiul art. 86 alin.(1) lit. k) Codul muncii - pierderea încrederii angajatorului față de salariați.

Consideră reclamanții ordinele de concediere ca fiind ilegale.

În acest sens, menționează că, la data de 19.04.2015 a avut loc o scurgere a motorinei în volum de 485 litri, fapt în legătură cu care s-a dispus verificarea sistemului „Delta-SU”, iar prin certificatul de finalizare a lucrărilor nr. 0100 din 29.04.2015 s-a constatat că modulul de voltaj înalt s-a defectat, ceea ce demonstrează că scurgerea invocată de angajator s-a produs din vina angajatorului. De asemenea, SC „Bass Systems” SRL a constatat deficiențe a sistemului pe care l-a reparat la data de 29.04.2015, iar scurgeri de acest gen nu au mai fost constatate până la momentul respectiv.

Indică reclamanții că, între angajator și salariați nu există un contract de răspundere materială. Faptele care pot servi drept temei pentru pierderea încrederii sunt calificate ca încălcare a disciplinei de muncă, iar organul sindical urmează să controleze respectarea de către angajator a modului de aplicare a sancțiunilor disciplinare, inclusiv constatarea abaterii disciplinare, gravitatea abaterii disciplinare și alte circumstanțe obiective, însă, contrar acestor prevederi legale, organul sindical nu a fost informat și nu s-a expus asupra corectitudinii concedierii în masă a șapte salariați, inclusiv a lui Nacu Ivan care se afla în concediu medical.

Reclamanții susțin că, în urma concedierii ilegale și luând în considerare stagiul de lucru a fiecăruia, au fost prejudiciați moral, fiind supuși anxietății, neliniștii și umilirii. Mai mult, majoritatea soțiilor lor au statut de șomer, ei fiind unicii întreținători ai familiei. Au fost umiliți pe parcursul procedurilor prelabile când au încercat să își apere drepturile, fiind catalogați ca hoți. Urmare a concedierii ilegale prin acțiunile pârâtului, li s-a cauzat stres și frustrare, fiind presionați atât moral, cât și financiar.

Solicită reclamanții, anularea ordinelor nr. 200/H, nr. 201/H, nr. 202/H din 25.05.2015, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului neachitat pe parcursul suspendării contractului de muncă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanții și-au concretizat cerințele, solicitând anularea ordinelor nr. 200/H, nr. 201/H, nr. 202/H din 25.05.2015; restabilirea în funcțiile ocupate anterior; încasarea de la pârât a salariului neachitat pe parcursul suspendării contractului de muncă și anume pe perioada 05.05.2015 - 20.05.2015 în sumă de 1035,49 pentru Șveț Ivan, 810,74 lei pentru Badan Ivan, 1028,11 lei pentru Bumbac Gheorghii, 780,76 lei pentru Durnea Ion, 1275,69 lei pentru Ungureanu Vladimir, 735,17 lei pentru Nacu Ivan și 1092,21 lei pentru Condrea Gheorghe; încasarea salariului neachitat pe parcursul perioadei din momentul concedierii - 25.05.2015 până la 25.02.2016, în sumă de 22875,03 lei pentru Șveț Ivan, 17910,18 pentru Badan Ivan, 22711,95 lei pentru Bumbac Gheorghii, 17247,78 lei pentru

Durnea Ion, 28181,16 lei pentru Ungureanu Vladimir, 16240,68 lei pentru Nacu Ivan și 24128,01 lei pentru Condrea Gheorghe; încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 lei pentru fiecare și în sumă totală de 21000 lei; încasarea cheltuielilor de deplasare în sumă de 523 lei pentru Șveț Ivan, 627,60 lei pentru Badan Ivan, 627,60 pentru Bumbac Gheorghii, 627,60 lei pentru Durnea Ion, 313,80 lei pentru Ungurean Vladimir, 313,80 pentru Nacu Ivan și 523 lei pentru Condrea Gheorghe, precum și încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei pentru fiecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2016 cererea de chemare în judecată a fost respinsă integral ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan prin intermediul reprezentantului, avocatul Pascal Iuliana au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 s-a admis apelul declarat de Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan prin intermediul reprezentantului, avocatul Pascal Iuliana, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

S-au anulat ca fiind ilegale ordinele emise de ÎS „Calea Ferată din Moldova” sub nr. 200/H din 25.05.2015, nr. 201/H din 25.05.2015 și nr. 202/H din 25.05.2015 privind sancționarea disciplinară a reclamantilor Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan cu concedierea din serviciu în temeiul art. 86 alin.(1) lit. k) Codul muncii.

S-a restabilit reclamantul Badan Ivan în funcția de mecanic Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Șveț Ivan în funcția de ajutorul mecanicului Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Condrea Gheorghe în funcția de mecanic Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Nacu Ivan în funcția de ajutorul mecanicului Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Bumbac Gheorghe în funcția de mecanic Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Durnea Ivan în funcția de ajutorul mecanicului Depoul de locomotive Bălți.

S-a restabilit reclamantul Ungurean Vladimir în funcția de ajutorul mecanicului Depoul de locomotive Bălți.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul reclamantilor Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan salariul mediu pentru perioada absenței forțate de la serviciu,

inclusiv și pentru perioada suspendării contractelor individuale de muncă, începând cu data de 05.05.2015 și până la data pronunțării hotărârii în cauză – 28.06.2016, cuantumul despăgubirilor convenite fiecărui reclamant urmând a fi calculat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu luarea în calcul a sumelor achitate reclamanților la momentul concedierii, cu reținerea impozitelor și plăților obligatorii prevăzute de lege.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul reclamanților Șveț Ivan, Badan Ivan, Condrea Gheorghe, Bumbac Gheorghii, Durnea Ion, Ungurean Vladimir și Nacu Ivan câte 100 lei pentru fiecare, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile reclamanților privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică s-au respins ca nefondate.

La 09 septembrie 2016, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material.

Susține că, potrivit art. 130 alin. (4) CPC, instanța de judecată era obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altora, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Argumentul instanței de apel precum că, intimații nu gestionează în mod direct valori bănești sau materiale îl consideră neîntemeiat, dat fiind că, bunul pe care îl gestionează mecanicul și ajutorul de mecanic reprezintă locomotiva echipată cu motorină, valoarea căreia este semnificativă.

Recurentul nu este de acord nici cu argumentul instanței de apel privitor la faptul că emiterea ordinelor de concediere s-a făcut în lipsa unui contract de răspundere materială deplină, deoarece foile de parcurs semnate de intimați generează în sine răspundere materială, așa cum corect a constatat prima instanță.

A mai indicat că, instanța de apel contrar prevederilor art. 243 CPC, nu a consemnat în dispozitiv, cu cifre și litere, suma și moneda în care se percepe suma bănească.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atît în practică, cît și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime" conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede

puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe cînd în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieşind din considerentele menţionate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî